T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/11465
SÜRELİDİR

Sayı :B.02.0.002/ 354
Konu :

23.01/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) TBMM Başk.nın, 26.12.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/11465-17500/45136 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 30.12.2005 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-493-5/5884 sayılı yazısı.
c) Maliye Bakanlığının, 17.01.2006 tarih ve B.07.0.BMK.0.12.3/2/619 sayılı yazısı.
d) Yüksek Denetleme Kurulu Başkanlığının, 05.01.2006 tarih ve B.02.1.YDK.070.04/20 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN'in, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği, 7/11465 esas no'lu yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: İlgi (c) ve (d) yazılar (2 adet, 4 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Adres : Başbakanlık Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn.Mehmet Ali ŞAHİN) Bakanlıklar/ANKARA
Telefon : (0 312) 413 73 22
Faks : (0 312) 419 15 45 – (0 312) 425 14 35
Ayrıntılı Bilgi İçin Telefon : (0 312) 419 16 48 M. DURMUŞOĞLU Özel Kalem Müdür Yardımcısı
e-posta : : buro.mehmetalisahin@basbakanlik.gov.tr

7/11465

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.12.3/2

17.01.06* 619

Konu : Yazılı Soru Önergesi

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Mehmet Ali ŞAHİN)

İlgi : 30.12.2005 tarih ve B.02.0.002-8664 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN'e ait 7/11465 esas numaralı yazılı soru önergesinde belirtilen hususlar değerlendirilmiş ve Bakanlığımız görüşü aşağıda belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan kamu idareleri, 2005 yılı bütçe hazırlık ve uygulama aşamalarında edinilen tecrübeler, üstlendikleri kamu hizmetleri, mevcut teşkilat yapıları, iş süreçleri ve kullandıkları kamu kaynakları dikkate alınarak yeniden değerlendirilmiş ve bu çerçevede TRT, TOKİ ve TMSF'nin Kanuna ekli cetvellerden çıkarılması gereği duyulmuştur.

Analitik Bütçe Sınıflandırmasında esas alınan GFS standartlarına göre, Devletin piyasa şartlarındaki mal ve hizmet üretiminin bütçe kapsamında yer almaması gerekmektedir.

Nitekim, bu nedenle KİT'ler Analitik Bütçe Sınıflandırmasının ve Merkezi Yönetim Bütçesinin kapsamı dışında tutulmuşlardır.

TRT, Anayasamızın 133 üncü maddesinde, "Devletçe kamu tüzel kişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır." denilmektedir.

2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 8 inci maddesinde, "Bu Kanundaki hükümler ile düzenlenen hususlar dışında kalan konularda kurum hakkında Kamu İktisadi Kuruluşlarına uygulanan genel hükümler uygulanır." denilmekte ve 33 üncü maddesi ile de kuruma bir sermaye verilmektedir.

Bu hükümler çerçevesinde TRT, Kamu İktisadi Kuruluşu niteliğinde faaliyet göstermektedir.

Mevcut durumda TRT, Türkiye Ticaret Siciline kayıtlı, Kurumlar Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununa tabi, bilânço esasına göre kanuni defterlerini tutan ve tek düzen muhasebe sistemine göre mali tablolarını düzenleyen bir kurumdur.

Ayrıca TRT, KİT finansman programı kapsamında olduğundan, bütçe sürecini bütünüyle KİT sistemine göre yürütmektedir ve KİT'lerin denetimini düzenleyen Anayasanın 165 inci maddesi kapsamında, 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurumunun denetimine tabi bulunmaktadır.

2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 57 nci maddesinde, TRT'nin idari, mali ve teknik konularda Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurumunun denetimine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Bilindiği üzere, KİT'ler ve KİT benzeri kamu şirketleri 5018 sayılı Kanun kapsamına girmemektedir. TRT'nin kapsamda kalması standartlara uygun olmayacağı gibi, iş ve işlemlerini 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yürütmesinde büyük zorluklarla karşılaşılmasının muhtemel olacağı görülmüştür.

TOKİ, devletin sosyal amaçları doğrultusunda, vatandaşın kolay ve yaşanabilir standartlarda konut sahibi olabilmesini teminen toplu konut alanlarına arsa tahsis edilmesi, ferdi ve toplu konut kredisi verilmesi, toplu konut projelerini yürütmek üzere kurulmuş olan bir kurumdur ve faaliyetlerini piyasa şartlarında bir ticari şirket gibi gerçekleştirmektedir.

Nitekim bu nedenle, 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun 6 ncı maddesiyle, bu faaliyetlerde 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 832 sayılı Sayıştay Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmayacağı belirtilmiştir.

Öte yandan, Toplu Konut İdaresinin konut üretimi için şirketlerle yapacağı sözleşmelerde, yaptıracağı konutları vatandaşa veya hak sahiplerine devredene kadar mal varlığında göstermesi ve yapacağı faaliyetlerin mali boyutunun çok büyük olması nedeniyle, bütçe sürecine tabi olması durumunda yıl içinde ortaya çıkacak ihtiyaçlarını karşılama konusunda zorlanacaktır.

Ayrıca, bu konut inşaatlarının kamu yatırımı olmamasına rağmen yatırım programına dahil edilmesi, kamu yatırımı niteliğinde olmayan tutarların kamu yatırım programında gösterilmesi sonucunu getirecektir ki bu da genel uygulamaya aykırı bir durum teşkil etmektedir.

2985 sayılı Kanuna göre TOKİ'nin gelir ve giderleri Yüksek Denetleme Kurulunun denetimine tabidir. Yani TOKİ KİT'ler gibi denetlenmektedir. 2985 sayılı Kanuna göre Devlet garantili veya garantisiz iç ve dış tahviller ile her türlü menkul kıymetler çıkarma yetkisini haizdir.

Bu hükümlere göre TOKİ, borçlanma yetkisine sahip, arsa üretme ve konut yapımı gerçekleştirme gibi tamamen iktisadi alanda faaliyet gösteren bir idaredir.

Bu nedenlerle, TOKİ'nin oluşturulan Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamında bulunması halinde kurumun hizmetlerinde aksamalar meydana geleceği görülmüştür.

TMSF, 5018 sayılı Kanuna ekli (3) sayılı ve "Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar" başlıklı cetvelde yer almaktadır.

5020 sayılı Kanun ile değişik 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 15 inci maddesinin (1) No'lu fıkrası uyarınca, bankalardaki mevduatın sigorta edilmesi ile anılan kanunun 14 üncü maddesi hükümlerine göre; hisseleri ve/veya yönetim ve denetimi kendisine intikal eden bankaların mali bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması ve üçüncü kişilere devri ve söz konusu Kanun ile kendisine verilen diğer işleri de yapmakla görevli ve yetkili olmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurulmuş olan TMSF, niteliği itibariyle düzenleyici ve denetleyici bir kurum değildir.

Öte yandan, TMSF bankacılık gibi bir iktisadi faaliyetin alanında görev yapmaktadır ki bu tür işlemlerin (banka devralma, devralınan işletmelerin borç ve alacaklarının takibi, tahsili ve ödenmesi, bu işletmelerin satışı gibi) 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yürütülmesi mümkün görülmemektedir.

Yıl içinde planlanmayan bir şekilde devralınmak zorunda kalınacak işletmelerle ilgili büyük çaplı ödemeler söz konusu olduğunda, TMSF'nin ödenek sıkıntısına düşmesi kuvvetle muhtemel olacak ve bu ödeneğin Merkezi Yönetim Bütçesinde öngörülecek yedek ödeneklerle karşılanması mümkün olamayacaktır ve bu gibi durumlar kurum hizmetlerinde önemli aksamalara yol açacaktır.

7/11465

Diğer taraftan, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, adından da anlaşılacağı üzere bir fondur. Bilindiği üzere fonlar 5018 sayılı Kanunun kapsamına girmemektedir.

Yukarıda sayılan nedenlerle her üç kurumun (TMSF, TOKİ ve TRT) 5018 sayılı Kanun kapsamı dışına çıkarılmasında zaruret görülmüş ve bu yönde düzenleme yoluna gidilmiştir.

TOKİ ve TRT Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ve KİT Komisyonu denetimine tabi bulunmaktadır. TMSF ise oluşturulmuş mevzuatı çerçevesinde denetim faaliyetini yürütmektedir.

Ayrıca, adı geçen kurumlara ilişkin denetim faaliyetleri, dış denetim açısından, Sayıştay Kanun Tasarısı ile yeniden düzenlenebilecektir.

Bilgilerine arz ederim.

Dr.Hasan GÜL
Bakan a.
Genel Müdür

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
TARİH : 20.01.2006
SAYI : 322

İlkadım Cad. 06450 Dikmen ANKARA Ayrıntılı bilgi için irtibat: M. İNCE Bilgisayar İşletmeni
Telefon: (0 312) 415 14 92 Faks: (0 312) 417 26 50
e-posta: mrince@bumko.gov.tr **Elektronik Ağ: www.bumko.gov.tr**

7/11465

T.C.
BAŞBAKANLIK
YÜKSEK DENETLEME KURULU

Sayı : B.02.1.YDK.070.04/ 20
Konu :

Ankara

05 Ocak 2006

DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA

İlgi: 30.12.2005 tarih ve B.02.0.002/8664 sayılı yazıları.

Kurulumuzca düzenlenmekte olan Denetim Raporları, Özel İnceleme Raporları ve İvedi Durum Raporları "Hizmete Özel" ve "Gizli" dereceli olmaları nedeniyle (YDK) internet sitesinde yayımlanamamaktadır.

Sektörel bazda düzenlenen Genel Rapor ise YDK internet sitesinde (www.ydk.gov.tr) yayımlanmaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği soru önergesine verilecek cevaba esas olmak üzere bilginize arz ederim.

Fikri KEŞKİN
Başkan V.

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
TARİH : 05.01.2006
SAYI : 0116

Nevzat Tandoğan Cad. No: 4
06100 Kavaklıdere/ANKARA
www.ydk.gov.tr
ydk@ydk.gov.tr

Telefon : 0312 419 21 45 (10 Hat)
Faks : 0312 419 16 99